

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника
Факультет іноземних мов

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІ ПРОГРАМИ:

«Англійська мова і література та друга іноземна мова»,
«Німецька мова і література, англійська мова»,
«Французька мова і література, англійська мова»

УКЛАДАЧІ:

Гаранти освітньо-професійних програм:

Наталія ПИЛЯЧИК

Наталія КОРОЛЬОВА

Тетяна СМУШАК

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов
(протокол №1 від 29.08.2024 р.)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Наскрізна програма практик здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська; 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька) розроблена відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року № 1648) у відповідності до стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 869).

Практика є невіддільною складовою освітньо-професійної підготовки фахівців та спрямована на формування загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, розвиток й вдосконалення практичних навичок та адаптацію до майбутньої професійної діяльності.

Метою всіх трьох видів практик здобувачів освіти факультету іноземних мов є поєднання теоретичних знань із практичними навичками, формування професійних компетентностей, які забезпечують ефективне володіння мовами, розуміння їх функціонування та застосування у реальних умовах комунікації, навчання та перекладу, необхідними для успішної професійної діяльності.

Взаємозв'язок практик:

- Навчальна (лінгвістична) практика забезпечує глибоке розуміння мовної структури.
- Виробнича (педагогічна) практика спрямована на застосування знань у викладанні іноземних мов.
- Навчальна (перекладознавча) практика (ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова»); виробнича (перекладацька) практика (ОП «Німецька мова і література, англійська мова», «Французька мова і література, англійська мова» дозволяє працювати з різножанровими текстами у двомовному середовищі.

Основними завданнями практик є:

Розвиток мовної та міжкультурної компетентності

- Глибоке розуміння мовної системи та її функціонування.

- Опанування мовленнєвих норм у різних сферах спілкування.
- Усвідомлення міжкультурних відмінностей та адаптація мовної поведінки.

Застосування теоретичних знань на практиці

- Використання лінгвістичних знань у аналізі текстів різних жанрів та стилів, мовлення та комунікативних стратегій.
- Реалізація методологічних підходів у викладанні іноземних мов.
- Практика перекладу текстів різних жанрів із дотриманням лексико-граматичних, стилістичних та культурних особливостей.

Розвиток аналітичних і дослідницьких навичок

- Аналіз мовних явищ та текстових структур.
- Аналіз ефективності використання сучасних методик у викладанні іноземних мов.
- Використання сучасних технологій у перекладацькій та навчальній діяльності.

Формування професійних навичок та готовності до майбутньої професійної діяльності

- Удосконалення вміння працювати з мовним матеріалом у різних контекстах.
- Оптимізація методів викладання для різних вікових груп і рівнів володіння мовою.
- Удосконалення навичок перекладу.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК4. Здатність бути критичним, самокритичним.
- ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами, зокрема німецькою та другою іноземною.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК13. Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

ФК14. Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Програмні результати навчання

РН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

РН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

PH14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

PH15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

PH17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

PH18. Мати навички управління комплексними діями або проєктами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

PH19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

PH20. Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

PH21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

Організація і керівництво практиками. Згідно з навчальним планом загальне керівництво практиками здійснюється факультетськими керівниками-методистами, а методичне управління забезпечується методистами-викладачами (керівниками-методистами) від кафедр англійської, німецької та французької філологій.

Здобувачі вищої освіти поділяються на підгрупи, де кожна, згідно з розкладами закладів освіти та розпорядку роботи організацій, працює на базах практик.

Обов'язки факультетського керівника-методиста:

Керівник-методист практики від факультету (певної спеціальності) – фахівець із числа досвідчених викладачів-методистів керує практикою здобувачів. У його обов'язки входить:

- згідно з Наказом про проведення практики на факультеті іноземних мов здійснити розподіл здобувачів на практику та провести настановну нараду;
- організувати зустріч здобувачів освіти з дирекцією закладів освіти та організацій;
- контролювати виконання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- у складі комісії приймати залік з практики, оформляти звіт із зауваженнями і пропозиціями щодо покращення практики здобувачів, який затверджує завідувач кафедрою та здає університетському керівнику практики.

- виставити диференційну оцінку за практику із врахуванням виконання всіх видів завдань практики.

Керівники-методисти від профільних кафедр:

- спільно з дирекцією закладів освіти / організацій розподіляють практикантів;
- беруть участь у настановних і підсумкових нарадах щодо проведення практик;
- надають здобувачам освіти методичну допомогу у підготовці до виконання завдань практики;
- здійснюють контроль та проводять консультації на базах практик для здобувачів;
- спільно із керівниками-методистами від баз практик оцінюють практичні роботи практикантів;
- організовують проведення захисту результатів практик.

Бази практик.

Відповідно до Положення про організацію та проведення практики (<https://surl.li/yuibzi>) практики здобувачів Університету проводяться на базах (<https://kaf.pnu.edu.ua/praktyka-5/>; <https://kff.pnu.edu.ua/praktyka/>; <https://knf.pnu.edu.ua/praktyka/>), які відповідають меті, завданням, змісту практик, а також вимогам освітньо-професійних програм.

Навчальна (лінгвістична) практика може проводитися на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, а також на підприємствах (організаціях, установах) на основі укладених угод.

Навчальна (перекладознавча) та виробнича (перекладацька) практики проводяться на базах організацій та установ, які забезпечені висококваліфікованими кадрами й відповідають вимогам програм практик для першого (бакалаврського) рівня і мають належні умови для її проведення відповідно до укладених угод.

Базами виробничих педагогічних практик можуть бути заклади загальної середньої освіти м. Івано-Франківська та Івано-Франківської області відповідно до укладених угод.

Система оцінювання відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, що регламентовані в університеті: [Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#) та [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#). Здобувачі освіти мають можливість ознайомитися із системою оцінювання у силабусах практик (<https://kff.pnu.edu.ua/sylabusy-or-bakalavr/>; <https://kaf.pnu.edu.ua/sylabusy-osvitnikh-komponentiv/>; <https://knf.pnu.edu.ua/sylabusy/>).

**Структура наскрізної програми практик
здобувачів вищої освіти
ОР Бакалавр
Спеціальність 035 Філологія
факультет іноземних мов**

ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова», ОП «Німецька мова і література, англійська мова», ОП «Французька мова і література, англійська мова»

Види практик	Напрямок підготовки 035 Філологія (англійська, німецька, французька мови)	Курс	Семестр	Кількість годин		Форми контролю
				Всього год.	Кредитів ECTS	
Навчальна практика (лінгвістична)	035.041 035.043 035.055	3	6	90	3	залік
Навчальна практика (перекладознавча) Виробнича практика (перекладацька)	035.041 035.043 035.055	4	7	90	3	залік
Виробнича практика (педагогічна)	035.041 035.043 035.055	4	8	180	6	залік